

Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τευχ. 1, 1948), 63, στίχ. ἐπ. 26 (τοῦ ἔτους 1766)· 66, στίχ. 15 ἐπ. (τοῦ ἔτους 1804).

Δουλεία εἶναι καὶ ἡ ἐν στίχοις 12-13. Αὕτη συνίσταται εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ ἀρδεύειν εἰδικῶς τὸ πωλούμενον περιβόλι ἀπὸ τὴν κάτω στέγνα τοῦ σιὸρ Κωνσταντάκη Ἀποστολάκη Μπάου (στίχ. 12-14). Ὅταν τὸ ἔγγραφον λέγῃ ὅτι ἔχει δικαίωμα νεροῦ, σημαίνει «ὅτι ἔχει δικαίωμα νὰ παίρῃ νερὸ» καὶ ἐπομένως «νὰ ποτίζει» τὸ περιβόλι ἀπὸ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος στέγναν. Εἰς νῆσον ἄνυδρον, ὡς ἡ Σίφνος, εἶναι πολὺ φυσικὸν νὰ ὑφίστανται τοιαῦται δουλείαι. Ἄν ἦσαν ἐθιμογενεῖς ἢ ἰδρύνοντο διὰ συμβάσεως δὲν δύναμαι ν' ἀποφανθῶ. Ἴσως συνέβαινον καὶ τὰ δύο. Περὶ τοῦ δευτέρου ὁμως δὲν δύναται, νομίζω, νὰ γεννηθῇ ἀμφιβολία. Δουλεία ἀρδεύσεως ἀπαντᾷ καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, π.χ. εἰς τὰς Ἀθήνας. Δουλείαν ὕδατος βλέπε καὶ εἰς τὸ δικαστικὸν χοιζέτι ἐν Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ, *Μνημεῖα τῆς Ἱστορίας τῶν Ἀθηναίων*, 1, 2^α ἔκδ. Ἀθῆναι, 1891, σελ. 350-51, τοῦ τουρκικοῦ ἔτους 1247. Εἶναι γηγενὴς τῆς Ἑλλάδος θεσμὸς, χρονολογούμενος ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος, ὅπως ἄλλως τε πᾶσαι αἱ δουλείαι ὕδατος. Βλέπε B. BRUGI, *Rapporti di vicinanza in materia d' acqua nel diritto attico comparato all' diritto romano*, ἐν *Archivio Giuridico*, 34, 1885, σελ. 297 ἐπ. Αἱ τελευταῖαι εἶναι γνωσταὶ καὶ ἐκ τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου J.B. BÉGIN, *La categoria romana delle servitudes*, Milano 1938, σελ. 135 ἐπ. Ἡ ἀρχαία ὁμως αὐτῶν καὶ κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴν περίοδον (A. CALDERINI, ἐν *Aegyptus* I, 1926, σελ. 36 ἐπ.· O.M. SCHNEBEL, *Die Landwirtschaft im hellenistischen Aegypten*, München 1925, σελ. 29 ἐπ.· R. TAUBENSCHLAG, *The Law*, ἐνθ' ἀποστ. σελ. 260) ἀποκλείουν, κατὰ τὴν γνώμην μου, οἵανδήποτε σκέψιν περὶ καταγωγῆς τῶν ἐκ τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου. Σημειωθήτω ὅτι εἰς τὴν δῆλωσιν ὅτι ὑφίσταται δουλεία ὕδρευσεως ὑπὲρ τοῦ περιβολίου—ἡ ὀρθὴ σειρά τῶν λέξεων θὰ ἦτο: ἔχει καὶ δικαίωμα νεροῦ τὸ περιβόλι ἀπὸ τὴν κάτω στέγνα, καὶ οὕτω δέον νὰ νοηθῇ—προστίθεται ἑτέρα: ἔχοντας δύο νερά. Τοῦτο, ἐκ τῆς ἀντιδιαστολῆς ἣτις γίνεται ἐν συνεχείᾳ καὶ ἐν στίχῳ 14: καὶ ἡ παρτελούσα ἓνα (δηλ. νερό), σημαίνει ὅτι ἡ δουλεία συνίσταται εἰς ἀρδευσιν τοῦ περιβολίου δύο φορές. Ἄν ὁμως δύο φορές καθ' ἑβδομάδα, μῆνα ἢ καθ' ὠρισμένας ἐποχάς, δὲν διευκρινεῖται. Αὐτὸ ἀσφαλῶς ἐρρυθμίζετο ὑπὸ τῆς τοπικῆς συνηθείας καὶ διὰ τοῦτο δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη μνείας τοῦ γεγονότος.

Περὶ τοῦ Ἀνθίμου Γρουπάρη βλέπε 9. Ὁ Ἀποστολάκης Μπάος ἦτο υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου ἢ Κωνσταντάκη Μπάου, περὶ τοῦ ὁποίου παύει νὰ γίνεται μνεία εἰς τὰ ἔγγραφα τῆς παρούσης συλλογῆς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1773.

§

V

1 Μιχαὴλ Μᾶνος¹ ἐπιβεβαιοῖ ἡ ὁ Σίφνον Καλλίνικος ἐπιβεβαιοῖ

2 » Συναχθέντες οἱ κρετιτόροι τοῦ μακαρίτη ἀνθίμου γρουπάρη, πωλοῦμεν

3 τὸ προᾶγμα ὅπου ἔχει τοποθετημένον εἰς πατελούραν περιβόλι ἀμπέλι
4 μὲ τὰ ὀπισθεν τούτου χωράφια, μὲ τὴν περιοχὴν τοῦ ἔξω βουνοῦ, ὅλον
5 καθὼς εὐρίσκεται, σήμερον γίνεται πράσει τελεία εἰς τὸν σιὸρ νικό-
6 λαον βαλέζην διὰ γρόσ(ια) δύο χιλιάδες ἥτοι ρούμ(ερο) 2000, τὰ ὅποια
7 τὰ ἐμέτρησεν σῶα καὶ ἀνελλιπῇ μέχρι καὶ ὀβολοῦ, καὶ ἀπὸ τὴν σήμερον
8 καὶ εἰς τὸ ἔξης εἶναι εἰς τὴν κυριότητα καὶ ἐξουσίαν τοῦ ἀγοράσαντος νικο-
9 λάου βαλέζη καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, ὡς προᾶγμα ἐδικόν του καὶ καλῶς
10 ἀγορασμένον, προικίζει χαρίσει ὡς θέλει καὶ βούλεται νὰ τὸ κάμη, καὶ
11 νὰ μὴν ἡμπορῇ νὰ τὸν διασεῖση. ὁ δρόμος τῆς ἐμπασίας του εἶ-
12 ραι ἀπὸ τὴν μάνδραν τοῦ σιὸρ ἀποστολάκη μπάου. ἔχει καὶ δικαίωμα
13 νεροῦ, ἀπὸ τὴν κάτω στέρνα, ἔχοντας δύο νερά, τὸ περιβόλι
14 τοῦ σιὸρ κωνσταντάκη ἀποστολάκη μπάου, καὶ ἡ παντελούσα ἕνα.
15 διὸ καὶ τοῦ ἐδόθη ἡ παροῦσα πώλησις, ὑπογεγραμμένη παρὰ τῶν κρετι-
16 τόρων, εἰς βεβαίωσιν καὶ ἀσφάλειαν τῆς ἀληθείας.

17 1846 : ὀκτωβρίου : 6 : σίφνος : —

2^a X. 18 ὁ οἰκονόμος μπάος καὶ ἐπι-
σιάτης

3^a X. 19 νικόλαος βαλέτας καὶ ἐπι-
σιάτης

4^a X. 20 μαρῖνος πάος

5^a X. 21 παπᾶ γιαννούλης ζαμπέλης

6^a X. 22 ἰωάννης πρόκος

7^a X. 23 καθηγούμενος τῆς ἱερᾶς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τοῦ προφήτου ἡλιοῦ ἱερο-
μόναχος

24 καὶ ἡ σὺν ἐμοὶ ἀδελφῇ

8^a X. 25 Κωνσταντῖνος μπάος 14^a X. 31 Λεονάρδος δεπάστη μάρτυς

9^a X. 26 νικόλαος βαλέζης διαλονηγγαιο³

10^a X. 27 νικόλαος βαλεῖζης ὑπογράφω διὰ ἀτραία⁴ κωνσταντῇ λητζάρδου

11^a X. 28 ζώρζης βάφια

1) Οὕτως ὁ κ. Πρωτοψάλτης, 2) Οὕτως ὁ κ. Πρωτοψάλτης, 3) δι' ἄλλον ἡγγαιο(μαι) 4)
ἀτραία ὁ κ. Πρωτοψάλτης = ἀνδρεία

52

Πώλησις οἰκίας

1827, Μαρτίου 1^η

Σίφνος

Ἡ κυρὰ Μαρία Σοφίδακιοῦ πωλεῖ εἰς τὴν ἀνεψιάν της κυρίαν Μαρίαν, σύζυγον

